

I det jeg gaaer til at omtale den fjerde Anke mod Metropolitanaskolen — dens Genfibighed som væsentlig besøgt af Sønner af Embedsmænd — skal jeg gjøre opmærksom paa, at selve Fleertallets Oversigt viser, at dette Forhold er i en rask Tilbagegang, og dernæst at den hele Sag er en Kjendsgjerning, der ligesaa lidt er ny, som den er særegen for Metropolitanaskolen, en Kjendsgjerning, der neppe kan forundre Noget, som vil betragte Sagen med et uhibdet Blik. Saalænge de lærde Skoler væsentlig kun søges af dem, der agte at bygge deres Fremtid paa Statstjenesten, ligger det i Sagens Natur, at det overveiende Antal af de Skoleføgende vil være Sønner af Statstjenere. De bedre Stillede i de Samfunds-klasser, der søge deres Erhverv i Agerbrug, Handel og Industri, ville have en naturlig Tilskyndelse til at bringe deres Sønner ind paa en Vej, der for dem selv har viist sig baade lønnende og tiltrækkende, hvorimod de mindre vel Stillede deels ville savne Evne til at bringe de Dffre, der altid ere forbundne med Opdragelsen gjennem den lærde Skole, selv om Underviisningen der ydes gratis, og deels vel ogsaa vanskelig ville tillægge en dem fremmed Udbannelse tilstrækkeligt Værd for at motivere disse Dffre. Det gaaer derfor aldeles ikke an at anstille Sammenligningen mellem den offentlige og de private Skoler paa den Maade, som Fleertallet har gjort; thi medens Realunderviisningen i den offentlige Skole kun indtager en underordnet Plads, er det Modsatte Tilfælde i den private Skole, og denne maa derfor have en forholdsvis større Tilgang fra de foran nævnte Samfunds-klasser. Vil man derimod anstille Sammenligningen blot mellem de Studerende i begge Arter af Skoler, er jeg overbevist om, at man ogsaa i den private Skole vil finde, at Sønnerne af Embedsmænd have Overvægten, og det naagtet det jo er naturligt, at navnlig den ubemidlede Deel af kjøbenhavnske Embedsmænd og Embeds-konferne efter saadanne fortrinsvis ville søge Metropolitanaskolen for deres Sønner, da denne er den eneste, der giver dem noget Haab om en Lettelse i Byrden.

Endnu skal jeg tillade mig at fremsætte nogle Bemærkninger med Hensyn til Fleertal-

lets Ytringer om Metropolitanaskolen som en Art Normal-skole for de private lærde Skoler. Jeg for mit Vedkommende skal meget gjerne vedkjende mig denne Anskuelse, som jeg ogsaa, om end paa en noget anden Maade, udtalte ved Sagens første Behandling, og om jeg end ikke kan finde det rigtigt at gaae ind paa en saadan Sammenligning mellem Metropolitanaskolen og de private Skoler, som Fleertallet synes at opfordre til, saa skal jeg dog ikke sige at udtale, at Enhver, der har fulgt det kjøbenhavnske Skolevæsen med tilstrækkelig Opmærksomhed for at see, hvor ringe de Fordringer kunne være, der stilles til Mænd, hvem det kan tillades i Kjøbenhavn at træde i Spidsen for en privat lærd Skole, synes mig at maatte sætte Priis paa, at der her bestaaer en Skole, som det altid staaer i Statens egen Magt at holde oppe over det Niveau, under hvilket denne Art Skoler ikke bør synke. Opfylder Metropolitanaskolen ikke dette Formaal, eller har den tidligere ikke opfyldt det, maa Angrebet dog ikke rettes mod selve Institutionen, men mod den Deel af den høiere Statsadministration, der forsømmer Udvælsen af sin Tilsynspligt. Det er i denne Forstand, at jeg betragter Metropolitanaskolen som en Normal-skole. At det ikke kan være Meningen at fordr af den, at den skal være en Mønster-skole, synes mig ligesaa indlysende, som at denne smukke Stilling snarere kan ventes naaet af en af de private Skoler, naar denne til Bestyrer har en ualmindelig begavet Skolemand, Noget, som dog, Enhver uforsagt, snarere maa ansees for Undtagelse end Regel. Naar endelig Fleertallet opstiller den Indvending mod Begrebet Normal-skole, at en saadan dog ikke ansees nødvendig for Realunderviisningen, naagtet dennes store Betydning, saa maa her være overseet, at Statsstyrelsen dog har en ganske anderledes umiddelbar Interesse i den lærde Skoleunderviisning end i den reale. Som bekjendt griber jo hos os Staten dybt ind i det hele Underviisningsvæsen; men det er naturligt, at den, hvor dette ikke umiddelbart faaer Interesse for selve Statstjenesten, kan overlade væsentlige Dele af Kontrollen til de deri Interesserede, medens den i det modsatte Tilfælde maa bevare denne for sig selv. Be-